

کوکسیدیوز مرغها

(Avian Coccidiosis)

این بیماری در
افغانستان پیدا می
شود.

۱. تعریف

کوکسیدیوز مرغها توسط پارازیت های پروتوزونی به هم نزدیک، مربوط جنس ایمیریا (*Eimeria*) به وجود می آید که به طبقه بی اپیتلیوم روده ها هجوم آورده و باعث به میان آمدن زخم ها و خونریزی در مجرای روده می گردد.

۲. عامل شناسی

به تعداد هفت نوع ایمیریا (*Eimeria*) که می توانند به صورت انفرادی یا دسته جمعی بیماری را تولید نمایند باعث به وجود آوردن بیماری در مرغها می گردند. دو نوع آنها که بیماری بسیار شدید را باعث میشوند عبارت اند از ایمیریا نیکاتریکس (*Eimeria necatrix*) که روده های خورد را مبتلا می نماید و ایمیریا تینیلا (*Eimeria tenella*) که کور روده را مورد حمله قرار میدهد.

۳. سرایت

این بیماری ساری است . او او سیست ها (*Oocysts*) ذریعه ی فضله ی پرنده های مصاب به محیط خارجی بیرون گردیده و بعد از دو روز در بالای زمین به حالت سپور درآمده (*Sporulate*) و بعداً یا هرگاه توسط سایر پرنده ها خورده شوند، عفونی میشوند.

۴. انواعی که مصاب می شوند

مرغها یگانه میزبان طبیعی اند. بیماری در مرغها جوانتر نظریه مرغهای پیرتر بیشتر شدید تر می باشد و بیماری اکثراً در سن ۳ الی ۶ هفته گی بسیار شدید است. مرغها در برابر بیماری معافیت حاصل می کنند مگر معافیت متقابل بین انواع وجود ندارد، بنابر آن مصاب شدن با یک نوع ایمیریا پرنده را در برابر نوع دیگر آن محافظت کرده نه میتواند.

۵. علایم کلینیکی

بیماری به تعداد اووسیست های خورده شده و معافیت قبلی در گله ی مرغها ارتباط دارد. گرفتن تعداد کم او او سیست ها باعث ظهور بیماری تحت کلینیکی یا خفیف گردیده و به ایجاد معافیت منتج خواهد شد. همین گونه در صورتیکه تعداد زیادی او او سیست ها موجود باشد و گله ی مرغ قبلاً به بیماری مواجه نه شده باشد بیماری میتواند شدید باشد. در جریان ۲-۳ روز پس از گرفتن او او سیست ها اسهال خوندار رخ داده و پرنده ها شدیداً افسرده بوده و آب وجود خود را از دست می دهند. میزان مصابیت بلند است. میزان مرگ و میر متفاوت می باشد. مرغهایی که از عفونت نجات می یابند ممکن به دیگر عفونت ها مانند سالمونیلایا کلاستریدیوم متمایل شوند.

۶. دریافت های پتولوژیک

تغییرات برجسته به طور مکمل ویژه اند. نظر به انواع ایمیریای مصاب کننده در بعضی از بخش های روده زخم ها و خونریزی ها موجود می باشد. طبقه ی مخاطی ممکن بسیار ضخیم شده و در مجرای خود حاوی مراکز نکروتیک باشد. *Eimeria necatrix* روده های خورد را مصاب می سازد، درحالیکه آسیب *Eimeria tenella* به روده کور متمرکز است.

۷. تشخیص

تشخیص بیماری اغلب بر پایه ی نشانه های کلینیکی و سیمای پتولوژیک، طور مستقیم صورت می گیرد. سمیری (Smear) تهیه شده از مواد داخل روده می تواند شیزونت های پروتوزون را آشکار سازد.

۸. تداوی

تعداد زیادی از دواهای ضد کوکسیدیوز وجود دارد، مگر بسیاری از آنها از مشکل انکشاف مقاومت در پارازیت ها متأثر اند. چون تمام دواهای ضد کوکسیدیوز در قسمت های مختلف

دوران حیات آنها تاثیر دارند، لذا کاربرد متناوب دارو ها به منظور کم ساختن هر چه بیشتر انکشاف مقاومت، سپارش می شوند.

۹. جلوگیری و کنترل

از اینکه پروتوزوا در سراسر جهان و در تمام انواع مرغداری ها پیدا می شود از این سبب جلوگیری کوکسیدیوز مشکل است. هدف این است که ادویه ی ضد کوکسیدیوز استعمال گردد و حفظ الصحه مراعات شود تا زیانها به حد اقل پایین آیند.